Programování v C++ cvičení (2020/21)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

Programování v C++ cvičení 10 (9.12.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

Plán

- Ještě 2 další cvičení (jedno před a druhé po Vánocích)
- Předposlední cvičení
 - Zkušenosti z malých domácích úkolů
 - Dotazy?
- Poslední cvičení
 - Zkušenosti z velkých domácích úkolů
 - Dotazy?
 - Zajímavosti

Proudy

- <iostream>
 - std I/O
- <sstream>
 - std::string
- <fstream>
 - soubory
- <cstdio>
 - C-style práce se soubory/vstupem

Úkoly

- 1. Databáze zvířat pomocí šablon
 - std::variant (https://en.cppreference.com/w/cpp/utility/variant)
- 2. Vypisování databáze do souboru
 - std::ofstream (https://en.cppreference.com/w/cpp/io/basic ofstream)
- 3. Načítání do databáze se souboru
 - std::ifstream (https://en.cppreference.com/w/cpp/io/basic_ifstream)

Programování v C++ cvičení 9 (2.12.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

2. Velký domácí úkol – Kalkulačka výrazů

- V Recodexu (viz web)
- Do 3.1. (neděle) 23:59
 - -10b za každý další započatý týden
- Body: 25b
 - funkcionalitu
 - -Xb za nefunkčností věc
 - kulturu kódu (čitelnost, konvence, ...)
 - -Xb za použití nekulturních věcí
- Testování:
 - Přesměrování vstupů prg.exe < input > output

Šablony

Šablony (1/2)

```
class complex {
  int real ; int im ;
public:
  int &re() { return real_; }
  int re() const { return real_; };
  int &im() { return im_; };
  int im() const { return im ; };
};
void print(int v) { cout << v; }</pre>
void print(double v) { cout << v; }</pre>
void print(const string &str) { cout << str; }</pre>
int main() {
  complex c;
  print(c.re());
```

```
template<typename T>
class complex {
  T real; T im;
public:
  T &re() { return real ; }
  T re() const { return real_; };
  T &im() { return im ; };
 T im() const { return im_; };
};
template<class T>
void print(const T &v) { cout << v; }</pre>
int main() {
  complex<int> c;
  print(c.re());
```

Šablony (2/2)

```
template<class Cont>
class container_wrapper {
 Cont cont;
public:
 void push_back(const typename Cont::value_type& val) {
    cont.push_back(val);
 void push_back(typename Cont::value_type &&rval) {
    cont.push back(std::move(rval));
};
template<class Cont>
auto make_wrapper() {
  return container_holder<Cont>();
auto vector_wrapper = make_wrapper<std::vector<int>>();
vector_wrapper.push_back(3);
```

Úkoly

- 1. Vlastní generický vector
- 2. std::pair<T1,T2>
 - https://en.cppreference.com/w/cpp/utility/pair
 - ctor, copy ctor/assignment, move ctor/assignment,
 - first, second
 - first_type, second_type
 - make_pair()

Programování v C++ cvičení 8 (25.11.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

Připomenutí

Vymyslet & domluvit zápočtový program do konce listopadu

Zkušenosti z úkolů

- Member initializer list
- Používat unsigned typy
- Používat konstanty
- Nemixovat dynamické alokování paměti

Úkol: databáze zvířat v Zoo

- Vytvořte třídy na databázi zvířat v Zoo
- Alespoň 5 různých zvířat
 - Společné atributy: věk, jméno
 - Každé zvíře má svůj vlastní/jiný atribut
- Nápověda: <algorithm> + containers + iterators (of containers)

```
// API
print_all() // vypis vsechna zvirata
add() // pridej nove zvire
get_all_sorted_by_name() // vrati iteratory na setridene zvirata podle jmena
get_all_sorted_by_age() // vrati iteratory na setridene zvirata podle veku
get_name_range() // vrati iteratory na zvirata se jmenem v danem rozmezi
get_age_range() // vrati iteratory na zvirata s vekem v danem rozmezi
erase(iterator) // vymaz zvire podle daneho iteratoru
```

Úkol: databáze zvířat v Zoo - příklad

```
// API priklad, nemusi byt stejne
db.add(Dog("Anna", 15, "Prague"));
db.add(Cat("Binie", 10, 10));
db.print all();
// "Anna(dog, 15y) from Prague", "Binie(cat, 10y) caught 10 mice)"
auto [first, last] = db.get all sorted by name();
for(; first != last; ++first) { (*first)->print(); }
// "Anna(dog, 15y) from Prague", "Binie(cat, 10y) caught 10 mice)"
auto [first, last] = db.get all sorted by age();
for(; first != last; ++first) { (*first)->print(); }
// "Binie(cat, 10y) caught 10 mice)", "Anna(dog, 15y) from Prague"
auto [first, last] = db.get_name_range("A", "Azzzz");
for(; first != last; ++first) { (*first)->print(); }
// "Anna(dog, 15y) from Prague"
auto [first, last] = db.get age range(10, 14);
for(; first != last; ++first) { (*first)->print(); }
// "Binie(cat, 10y) caught 10 mice)"
db.erase(first);
db.print all();
// "Anna(dog, 15y) from Prague"
```

Programování v C++ cvičení 7 (18.11.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

Připomenutí

Vymyslet & domluvit zápočtový program do konce listopadu

1. Velký domácí úkol – Agregátor dat

- V Recodexu (viz web)
- Do 20.12. (neděle) 23:59
 - -5b za každý další započatý týden
- Body: 10+5b
 - 10b za funkcionalitu
 - 5b za kulturu kódu (čitelnost, konvence, ...)

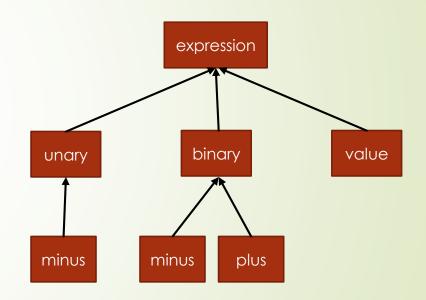
Dědičnost

Chcete podědit(=použít) vlastnosti (funkce, proměnné) svého předka

```
class container {
public:
  using size_type = size_t;
  size_t size() const { return size_; }
protected:
  size_t size_;
};
class vector_int : public container { ... };
class list_int : public container { ... };
int main() {
  vector_int vi;
  cout << vi.size();</pre>
```

Příklady dědičnosti

```
class car {};
class volvo : public car {};
class skoda : public car {};
class animal {};
class dog : public animal {};
class cat : public animal {};
class employee {};
class accountant : public employee {};
class expression {};
class binary : public expression {};
class plus : public binary {};
class object {}; // JAVA
class XYZ : public object {};
```


Dědičnost vs. skládání

- Dědičnost existuje logická podřazenost (OOP)
- Skládání jeden obsahuje druhý bez žádné logické návaznosti

skoda

volvo

Dynamický polymorfismus

► Funkce musí být virtual a voláme ji přes referenci/ukazatel!

```
class base {
protected:
  int value = 0;
public:
  virtual ~base() = default;
  virtual void print() const { std::cout << "base: " << value; };</pre>
};
class derived : public base {
public:
  void print() const override { std::cout << "derived: " << value; };</pre>
};
int main() {
  derived d;
  d.print(); // derived: 0
  base \&b = d;
  b.print(); // derived: 0
  base *b ptr = &d;
  b_ptr->print(); // derived: 0
  base b2 = d;
  b2.print(); // base: 0
```

Úkol: pole libovolných typů

- Podpora pro: int, double, string
- Použít dědičnost (NE union/variant/...)

```
// API:
push_back(value); // insert a value
print(size_type i); // print the value of i-th element
print_all(); // print all values inside the array

int main() {
    my_vec v;
    v.push_back(1); v.push_back(2.3); v.push_back("four");
    v.print(0); // 1
    v.print(2); // "four"
    v.print_all(); // [1, 2.3, "four"]
}
```

Programování v C++ cvičení 6 (11.11.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

C++ vs. ++ C (1/2)

- C++ dovoluje overloading operatorů (*, ++, --, +,-, &&, *, ...)
 - Neměňte semantiku

```
// ex 1
for (size_t i = 0; i < N; ++i) { ... }
// vs.
for (size_t i = 0; i < N; i++) { ... }

// ex 2
for (auto it = my_class.begin(); it != my_class.end(); ++it) { ... }
// vs.
for (auto it = my_class.begin(); it != my_class.end(); it++) { ... }</pre>
```

C++ vs. ++ C(2/2)

```
class C {
  size_t idx;
public:
  C &operator++() { // ++i
    ++idx;
    return *this;
  C operator++(int) { // i++
    C copy(*this);
    ++idx;
    return copy;
};
```

Připomenutí

- Téma zápočtového programu do 30.11.
- 1. velký DÚ příště
- Malé domácí úkoly:
 - Warnings!
 - Úkol uznán, pokud dostanete approval (od dú5 vector)

Najdi chyby

ex06-matrix.cpp (web, slack)

Úkol (volitelně): databáze lidí

- Data jsou ukládaná ve formě nevyváženého binárního stromu
- Na vytváření jednotlivých uzlů se používá dynamická alokace (ne kontainery)
- Přemýšlejte nad návrhem API

```
// API:
class person { name, age, address }, id=name
insert(person) // vloz osobu pokud neexistuje
find(person) // najdi osobu a vrat na ni nejaky odkaz nebo dej vedet, ze
neexistuje
erase(person) // odstran osobu
```

Programování v C++ cvičení 5 (4.11.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

Dynamická alokace v moderním C++ (1/3)

```
struct Complex {
    int r, i;
    Complex(int r, int i) : r{r}, i{i} {}
void print(const Complex *c) {
    std::cout << "[" << c->r << "," << c->i << "]";
void clear(Complex *c) {
    c \rightarrow r = 0;
    c \rightarrow i = 0;
int main() {
    std::unique_ptr<Complex> ptr_c = std::make_unique<Complex>(1, 2);
    print(ptr_c.get());
    clear(ptr_c.get());
```

Dynamická alokace v moderním C++ (2/3)

```
struct Complex {
    int r, i;
    Complex(int r, int i) : r{r}, i{i} {}
void print(const Complex *c) {
    std::cout << "[" << c->r << "," << c->i << "]";
void clear(Complex *c) {
    c \rightarrow r = 0;
    c \rightarrow i = 0;
int main() {
    std::unique_ptr<Complex[]> ptr_c = std::make_unique<Complex[]>(10);
    print(&ptr_c[0]);
    clear(&ptr_c[0]);
```

Dynamická alokace v moderním C++ (3/3)

```
struct Complex {
    int r, i;
    Complex(int r, int i) : r{r}, i{i} {}
void print(const Complex *c) {
    std::cout << "[" << c->r << "," << c->i << "]";
void clear(Complex *c) {
    c \rightarrow r = 0;
    c \rightarrow i = 0;
int main() {
    std::shared_ptr<Complex[]> ptr_c = std::make_shared<Complex[]>(10);
    print(&ptr_c[0]);
    clear(&ptr_c[0]);
```

Dynamická alokace v moderním C++ (3/3)

- Moderní
 - std::unique_ptr<T>, std::unique_ptr<T[]>
 - std::shared_ptr<T>, std::shared_ptr<T[]>
 - std::weak_ptr<T>
- Low-level
 - new T, new T[], delete, delete[]

Úkoly

- 1. Vlastní implemententace vectoru pro čísla
 - ctor(size_t, value_type), size(), capacity(), reserve(), resize(), push_back(), operator[]()

Programování v C++ cvičení 4 (21.10.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

Trigraphs (do C++17)

```
int main(int argc, char* argv[])
{
    // WTF, why is it not working ?????/
    std::cout << "Hello World";
}</pre>
```

- Zapnout varování překladače (warnings)
 - GCC: -Wall -Wextra, VS: /Wall
- Nezáporné typy: unsigned int, size_t, ...
 - **uintX_t**: uint8_t, int8_t, ..., uint64_t, int64_t
 - velikost v bytech sizeof(X) sizeof(size_t)
- const-funkce: nemění data, pouze čte obsah třídy
- static funkce: funkce, která nepotřebuje přistupovat k vnitřním datům třídy
- std::vector
 - resize(N, default_value),
 - vector<vector<int>> vi(3, vector<int>(10, default_value))

OOP

```
using row_t = vector<int>;
using matrix_t = vector<row_t>;
void print(const matrix_t &m) {
    for (auto &&row : m) {
        for (auto &&element : row) {
            std::cout << element;</pre>
const row_t &get_row(const matrix_t &m,
                     size t row id) {
    return m[row_id];
matrix_t data;
```

```
class matrix {
public:
    using row_t = vector<int>;
    using data t = vector<row t>;
   void print() const {
        for (auto &&row : data) {
            for (auto &&element : row) {
                std::cout << element;</pre>
    const row_t &get_row(size_t row_id) const {
        return data[row id];
private:
    data_t data;
};
```

Deklarace/definice

```
// file: my_class.hpp
#ifndef MY_CLASS_HPP
#define MY CLASS HPP
void fn(int x);
class my_class {
public:
 my_class();
  int exec(int x);
private:
  double d;
  static size_t i;
};
#endif // MY_CLASS_HPP
```

```
// file: my class.cpp
#include "my_class.hpp"
#include <iostream>
void fn(int x) {
  cout << "fn()";
my_class::my_class() : d(1.0) {
  cout << "ctor";</pre>
int my_class::exec(int x) {
  for(int i=0; i < x; ++i) { ... }
size_t my_class::i = 0;
```

Úkoly

- Piškvorky pro 2 hráče (5 v řadě)
 - Hráči se střídají v zadávání souřadnic
 - Kontroluje se správnost souřadnic
 - Kontroluje se, jestli některý hráč nevyhrál
 - matice<vector<???>>>

Programování v C++ cvičení 3 (14.10.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

Operátor "down to"

```
// vypíše 9, 8, 7, ..., 0
void op_downto() {
   int x = 10;
   while (x --> 0) {
      cout << x;
   }
}</pre>
```

class/struct

 Speciální metody: constructor, copy-constructor, move-constructor, destructor, copy-operator, move-operator

```
class C {
    int x = 0;
public:
    C() { cout << "ctor\n"; }</pre>
    C(const C &c) : x(c.x) { cout << "copy-ctor\n"; }</pre>
    C(C &&c) : x(c.x) { cout << "move-ctor\n"; }</pre>
    ~C() { cout << "dtor\n"; }
    C &operator=(const C &c) {
        x = c.x;
        cout << "copy-op\n";</pre>
        return *this;
    C &operator=(C &&c) {
        x = c.x;
        cout << "move-op\n";</pre>
};
```

Úkol 1: implementace třídy C

- Implementovat třídy C, aby program vypsal čísla 1, 2, 3, ..., 20
 - NE exit() apod...

```
class C { ... }; // implement
// nesahat na věci níže!
void fn_copy(C) {}
void fn_cref(const C&) {}
int main(int argc, char* argv[])
    cout << "1";
    C c;
    cout << "5";
    fn_copy(c);
    cout << "10";
    fn_cref(c);
    fn_copy(std::move(c));
    cout << "15";
```

Úkoly

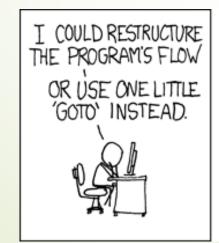
- 1. Implementovat třídu C
- 2. Třída pro komplexní čísla
 - naimplementovat všechny speciální metody

Programování v C++ cvičení 2 (7.10.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

- Nepoužívat copy&paste
- Rozdělovat do funkcí
- Místo komentářů používat funkce
- Využívat funkce z STL (např.: std::stoi, std::list<T>)
 - pozor na složitost funkcí (std::vector::delete())
- Minimalizovat continue, break, goto

- Rozumné pojmenovávání
- Předávání parametrů

- Do GITu pouze zdrojáky, konf. soubory, ...
 - NE: .obj, .log, .pdb, ...
- Další úkoly odevzdat + vytvořit merge request (přidat mě)
 - Návod na stránkách

Předávání parametrů

- hodnotou (by value): void fn(string str)
 - Vytvoří se kopie, která se předá do funkce
- odkazem (by reference)
 - reference: void fn(string &str)
 - Funkce modifikuje parametr uvnitř
 - Výstupní parametry (pokud nelze návratovou hodnotou)
 - const-reference: void fn(const string &str)
 - Předává se parametr, ale nechci vytvářet kopii (pro velké třídy, kde je kopírování drahé)
 - r-value reference: void fn(string &&str)
 - Později
- *ukazatelem (by pointer)
 - Není to způsob předávání parametrů (ukazatel je předáván hodnotou)
 - V C-čku nemá reference

class/struct (1/2)

Chceme strukturovat data, funkce "k sobě"

```
class calculator {
        void sum(); // private by default
    public:
        void calc(const std::string &expression); // change internals
        void print() const; // doesn't change internals
    private:
        // ...
    };
};
calculator c; // no need for `new`
c.calc("1+2*3/4");
```

const funkce může volat pouze const funkci

class/struct (2/2)

```
struct coordinate {
   int x;
   int y;
   int z;
   void set(int x, int y, int z);
};
```

- class vs. struct
- Use class if the class has an invariant; use struct if the data members can vary independently

http://isocpp.github.io/CppCoreGuidelines/CppCoreGuidelines#c-classes-and-class-hierarchies

std::vector<T>

```
#include <vector>
int main() {
    std::vector<int> vi{1, 2, 3, 4, 5, 6};
    std::vector<float> vf(5, 0.0f);
    std::cout << vi[3] << " " << vf.at(3) << std::endl;
    std::cout << vi.size();
    vi[3] = 100; vi.at(6) = 600;
    vf.push_back(100.0f); vf.emplace_back(200.0f);
    vf.insert(3, 300.0f); vf.emplace(3, 300.0f);
    vi.pop_back();
    vi.erase(3);
    vi.clear();
    vi.resize(10); vi.reserve(100);
}</pre>
```

- Pozor na časovou složitost operací
- vector<bool>

Úkoly

- . matice pro čísla
 - set(x, y, value), get(x, y), print()
 - set_width(), set_height(), get_width(), get_height()
 - get_row(x), get_column(x) vrať řádek/sloupec x
 - get_rows(), get_columns() vrátí pole všech řádků/sloupců
 - clear() nastav všechny hodnoty na 0
 - fill_with_value(value) nastav všechny hodnoty na danou hodnotu
 - reverse() prohoď hodnoty z [x, y] na [y, x]
 - is_negative() jsou všechny čísla v matici záporná?
 - get_negative(), get_positive() vrátí všechna negativní/pozitivní čísla v matici
 - zero_count() počet 0 v matici
- POZOR: const metody, předávání parametrů
- Odevzdat do Gitlabu + merge request

Programování v C++ cvičení 1 (30.9.2020)

faltin@ksi.mff.cuni.cz

https://fan1x.github.io/cpp20.html

Distanční výuka

- Web: https://fan1x.github.io/cpp20.html
- Zoom: online cvičení
 - Informace k přihlášení v SIS/Nástěnka
- Slack: rychlá komunikace se cvičícím/přednášejícím/kolegy
 - Informace k přihlášení v SIS/Nástěnka
- Gitlab: odevzdávání úkolů
 - https://gitlab.mff.cuni.cz/
- Recodex: odevzdávání větších úkolů + automatická oprava
 - https://recodex.mff.cuni.cz/

Požadavky na zápočet

- Dokončené + odladěné příklady ze cvičení v Gitlabu do pondělí 23:59 před dalším cvičením
 - Ikdyž se neúčastníte cvičení
- 2 DÚ v ReCodexu
 - 1. menší úkol: listopad, 15b
 - 2. větší úkol: prosinec, 25b
 - Body se započítávají do zkoušky
- Zápočtový program
 - Téma do 30.11.
 - 1. odevzdání do 30.4.
 - Finální odevzdání do 28.5.
- Invidividuální podmínky je možné domluvit na začátku semestru

Požadavky na úkoly

- Konzistence (alespoň v rámci jednoho úkolu)
- Čitelný kód
 - Čitelný kód >> komentáře
- Bezpečný kód
 - std::vector<int> a(20); >> int *a = new int[20];
- Moderní kód
 - std::array<int, 20> a; >> int a[20];
- Funkčnost

Buďte aktivní ©

- Nebojte se zeptat na Slacku/mailu/...
- Stáže
 - CppCon
 - Google, Microsoft, Oracle, ...
- BP, DP, SWP, PhD

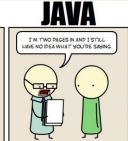
Proč C++

- "C makes it easy to shoot yourself in the foot. C++ makes it harder, but when you do, it blows away your whole leg." Bjarne Stroustrup
- C++ is like teenage sex:
 - It's on everyone's mind all the time.
 - Everyone talks about it all the time.
 - Everyone thinks everyone else is doing it.
 - Almost no one is really doing it.
 - The few who are doing it are
 - doing it poorly;
 - sure it will be better next time;
 - not practicing it safely.
- C++!= speed

Source: http://devhumor.com/media/languages-as-essays

PYTHON

ASSEMBLY

C++ UNIX SHELL

LATEX

HTML

Prostředí

- IDE
 - Visual Studio (https://portal.azure.com/...)
 - Clion
 - Code::Blocks
 - Eclipse
- Překladače
 - MSVC, GCC, Clang+LLVM, ICC, ...

C++ (interesting) links

- Reddit, Slack, ...
- http://isocpp.github.io/CppCoreGuidelines/CppCoreGuidelines
- https://www.youtube.com/user/CppCon
- https://isocpp.org/
- http://www.open-std.org/jtc1/sc22/wg21/docs/papers/
- https://gcc.godbolt.org/
- https://en.cppreference.com/w/
- http://www.cplusplus.com/
- **...**

Hello world

```
#include <iostream>
#include <string>

int main() {
   std::string name;
   std::cin >> name;
   std::cout << "Greetings from " << name << std::endl;
   return 0;
}</pre>
```

Užitečný kód

```
#include <iostream>
#include <string>
#include <vector>
using namespace std;
int length(const string& s) { ... }
void pretty_print(const vector<string>& a) { ... a[i] ... }
int main(int argc, char** argv) {
 vector<string> arg(argv, argv+argc);
 if (arg.size() > 1 && arg[1] == "--help") {
  cout << "Usage: myprg [OPT]... [FILE]..." << endl;</pre>
  return 8;
 pretty_print(arg);
 return 0;
```

Úkoly 30.9.2020

- 1. Hello world
- 2. Program pozdraví všechny lidi (jména zadaná jako argumenty programu)
 - `Hello.exe Adam Bedrich Cecilie`
 - Pozor na první argument, tedy `arg[0]`
- 3. Sčítání čísel zadaných jako argumenty
 - → `std::stoi()`, ...
- 4. Jednoduchá kalkulačka nad zadanými argumenty
 - Jenom čísla a binární operace +, -, *, /
 - ► `Calc.exe 1+2*3-4/5`